

in.ihned.cz/cr

byly v parku umístěny i sochy klasiků německé literatury, například Schillera. Do dnešních dnů se z původních romantizujících staveb dochovaly jen tři zámecké brány, Benátská studánka, Starý hrad, exotický Čínský pavilón a torzo Samsonova sloupu.

Čínský pavilón

Hraběnka Marie Josefa i zámecký pán jezdili po světě a nechali se inspirovat podobnými šlechtickými sídly. Za

Čínský pavilón

nejzvláštnější stavbu zahrady je jednoznačně považován Čínský pavilón v její západní části. Stavba byla původně ukotvena na osmi čínských sloupech a sloužila jako altán a hudební salón zároveň. V horním patře, které bylo v 18. století přístupné ze zvláštní boční věže, jsou zachovány originální látkové tapety, dovezené z Číny.

Fresky na vnitřním klenutí pocházejí od neznámého čínského malíře a znázorňují tropickou zahradu s ptáky a večerní oblohou. Špičky střešních zdobí originální čínský kovový dráček. Na rozích spodní střechy byly speciální skleněné zvonky, hrající při slabém větru podmanivou melodii. Pavilón stojí dnes v parku na pospas novodobým vandalům a umělcům z řad sprejerů. Vlašimská exotická stavba údajně inspirovala skladatele Gustava Mahlera při tvorbě třetí symfonie. Skladatel, který pochází z nedaleké Vysočiny, často jezdil za svým bratrancem, jenž se podílel na grafickém návrhu všech bankovek carského Ruska.

Parkem skrz naskrz

Romantickým parkem, který v několika letech prošel náročnou rekonstrukcí, lze projít ve stopách naučné stezky. Ta má celkem šestnáct zastavení a kromě dochovaných parkových staveb seznámí návštěvníky s bohatou přírodovědnou sbírkou – květnatými nivními loukami, neprostupnými lesními porosty pralesovitěho typu, se staletými duby a s místní faunou. Ve své době byl totiž park unikátní otevřenou expozicí zahradní architektury, vzácných dřevin a uměle chované exotické fauny. Protože se park rozkládá podél obou břehů řeky Blanice, přetíná jej několik mostů. Za pozornost stojí Starý hrad, pseudogotický romantický hrádek. Navštívit všechny tři zámecké brány znamená menší turistický výlet. Vznikly v novogotickém slohu na popud majitele panství Karla Viléma Filipa Auersperka v roce 1846. Nejjednodušší je zastávka u Vlašimské brány, ta totiž stojí přímo u vchodu vlašimského zámku. Domašinská brána sídlí v nejsevernějším cípu zámeckého parku. Jednopatrová stavba s mnohoúhelníkovou věžičkou dnes slouží jako restaurace. Bílá Znosimská brána naopak ochraňuje zámecký park na zcela opačné světové straně.

Město ve stínu zámku

Vlašim dnes se svými necelými třinácti tisíci obyvateli patří mezi tisíce podobných provinčních maloměst. Hlavní vlašimské náměstí si sice uchovalo původní historickou podobu, ale zanedbanost některých domů svědčí o tom, že investice zatím doputovaly pouze za zdi zámeckého parku. Místní ale tvrdí, že rytíř Zábaj, který na Žižkově náměstí shlíží z kašny, se v posledních patnácti letech začal usmívat. Prý po tolika letech chmuření už bylo na čase. Jediná výstavní ulice ve městě – Pláteníkova (nazvána ne podle komunistického funkcionáře z nechvalně proslulého Dietlovského seriálu Muž na radnici, ale podle zakladatele první občanské záložny na území Rakousko-Uherska), jakoby →

KAM DO OKOLÍ

Většina turistů zamíří z Vlašimi na legendami opředený **Velký Blaník**. V jeho okolí se nachází ale též méně známý **Malý Blaník** (564 metrů), na němž se dochovaly zříceniny zaniklého mohutného hradu. Zmínky o něm pocházejí již z doby husitské, kdy o něj kališníci sváděli úspěšné boje. Součástí ruin jsou i zbytky barokní kaple, dříve zde stávala i poutevna, kterou stejně jako kapli nechal zrušit císař Josef II. Hrad se významně zapsal do historie v roce 1402, kdy byl zajat král Václav IV. Císaři Zikmundovi se hradní posádka, věrná českému panovníkovi, vzdala až pod pohrůzkou, že jestli se Blaník nevzdá, zemře markrabě Prokop, držený jako rukojmí.

Severovýchodně od Vlašimi si můžete připadat jako na konci světa. Silnice z obce **Ctiboř** totiž končí v **Hrádku u Vlašimi**, který byl odedávna osídleným

ostrohem nad řekou Blaníci. V roce 1467 dobyl a spálil zdejší tvrz král Jiří z Poděbrad. Později se z Hrádku stalo poutní místo. Dominantou je kostel svatého Matouše, apoštola a evangelisty Páně, ve kterém jsou uchovávány starožitné památky – například obraz svatého Matouše namalovaný Petrem Brandlem.

Na jižním okraji Chráněné krajinné oblasti Blaník se rozkládá zlatý **důl Roudný**, který patřil historicky mezi nejvydatnější zlato-doly. Ve dvacátých letech měl dokonce největší produkci zlata v Evropě. Těžilo se až 300 kilogramů zlata ročně.

V kraji se těžilo zlato už za Kelů. Během husitských válek byla těžba přerušena a obnovena teprve v období let 1769 až 1804. Největší rozkvět těžby zaznamenal důl od roku 1904, těžba na hranici rentabilnosti byla zastavena ve třicátých letech minulého století.

Sedmdesát hektarový park z poloviny 18. století

KAM DO MUZEJ

Ve dvou patrech vlašimského zámku našlo své sídlo **muzeum Podblanicka**. Muzeum shromažďuje sbírky, které se věnují historii regionu i některým krajo- vým zvykům. Výstava Zrcadlo minulosti prezentuje zhruba čtyři stovky předmětů. Vedle církevních relikvií a sošek jsou vystaveny i předměty dokumentující život běžných měštanských a venkovských rodin v minulých staletích – cechovní prapory a odznaky, nástroje řemeslníků, nábytek, nádobí a oděvy. Jeden výstavní sál je věnován dřevěným hračkám a loutkám, které zaujmou i malé návštěvníky. Zajímavým exponátem je také pís- ková busta druhého pražského arcibiskupa a prvního českého kardinála Jana Očka

z Vlašimi od akademického sochaře Jana Komárka, kterou muzeum věnovala vlašimská průmyslová prádelna. V dalších částech je v muzeu umístěná ještě vlastivědná expozice o přírodě zdejšího kraje. Jeden výstavní sál je věnovaný historii zbrojovky Sellier & Bellot, která hrála v historii města významnou roli. Zámecká kaple s malovaným freskovým stropem zase ukrývá řadu církevních uměleckých předmětů.

Muzeum Podblanicka je otevřeno od března do prosince každý den od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin. Vstupné je zdarma stejně jako vstup na vyhlídkovou věž.

Více informací na adrese: **www.muzeumpodblanicka.cz**